

STOCKHOLM

April, 2008

Chinon-pergamentet

Påven Clemens V:s absolution till Jacques de Molay

Processen mot Tempelherrarna 1307-1312 har sin grund i en politisk strid mellan kung Filip IV (den Sköne) av Frankrike och påven Clemens V. Det var under en svaghetsperiod för katolska kyrkan, när kung Filip tog kontroll över denna. Han lyckades år 1309 få påven att lämna Rom och flytta till Avignon i Provence i södra Frankrike. Påvarna hade sitt säte där fram till 1377.

Tempelherreorden skapades efter Första korståget 1099 för att skydda pilgrimerna på vägen till Jerusalem. Orden, som fick sin Regula 1129 av Bernard av Clairvaux, blev mycket rik och mäktig. Den hade sitt högkvarter i Al-Aqsa-moskén på tempelberget i Jerusalem. Sedan Jerusalem fallit för muslimerna 1244 cirkulerade rykten att Tempelherrarna var kättare.

Kung Filip, som var i desperat behov av pengar bl. a på grund av krig med England, arresterade och torterade Tempelherrarna i Frankrike i oktober 1307. Tempelherrarna anklagades för homosexualitet, vilket de alla förnekade; denna anklagelse vändes därefter inte mot dem. Vidare anklagades de för att ha en initiationsceremoni som sades innefatta att man spottade på korset, förnekade Jesus och kysste nedre delen av ryggen, naveln och munnen.

Efter det att de franska Tempelherrarna hade tagits i kungligt förvar 1307, insåg Clemens snabbt att han inte kunde påverka utgången om han inte själv fick tillgång till och möjlighet att förhöra Tempelherrarna, särskilt ledarna. I juni 1308 kunde han slutligen höra bekännelser från 72 utvalda Tempelherrar. Kungen höll emellertid fortfarande ledarna i fängsligt förvar i slottet Chinon, och lät dem inte uppträda inför påvens kuria. Slutligen, i augusti 1308, fick en påvlig kommission höra ledarna.

Tempelherrarna förklarade att initieringen avsåg att efterlikna den förnedring som riddarna skulle kunna utsättas för om de föll i saracenernas våld; kyssarna var ett tecken på fullständig lydnad. Påven drog slutsatsen att initiationsritualen inte var verkligt blasfemisk, som kung Filip påstått, utan han gav fullständig absolution, och Tempelherrarna fick åter motta nattvarden. Påven blev emellertid tvungen att eliminera Orden för att hålla fred med Frankrike och för att undvika en intern kyrklig strid. Han gjorde detta utan att fördöma eller upplösa den, men genom att suspendera Orden utan att exkommunicera de enskilda medlemmarna. Påven ansåg emellertid att Orden behövde reformeras. År 1314 lät emellertid kung Filip avrätta ledarna, bl.a. Jacques de Molay.

Protokollen från de påvliga förhören med Tempelherreordens ledare – det s.k. Chinon-pergamentet – var känt på 1600-talet, men kom senare att arkiveras på fel ställe i Vatikanens arkiv. År 2001 återupptäcktes dokumentet i Vatikanens arkiv av professor Barbara Frale, som arbetade i Vatikanen. Det visar entydigt att Tempelherreordens ledare fick påvlig absolution. Detta ställer både Tempelherrarna och Clemens V i helt nytt ljus och deras roller i rättegången måste radikalt omvärderas. I 700 år har vi trott att Tempelherrarna dog som fördömda, men detta dokument frikänner dem från kätteri.

Vatikanen publicerade 25 oktober 2007 en bok – *Processus contra Templarios* – som offentliggör Chinon-pergamentet. Det är en bok på 256 sidor som tryckts i 799 exemplar till ett styckepris om € 5.900.

Karl-Axel Norberg

Karl-Axel Norberg
Kommendör av Tempelherreorden

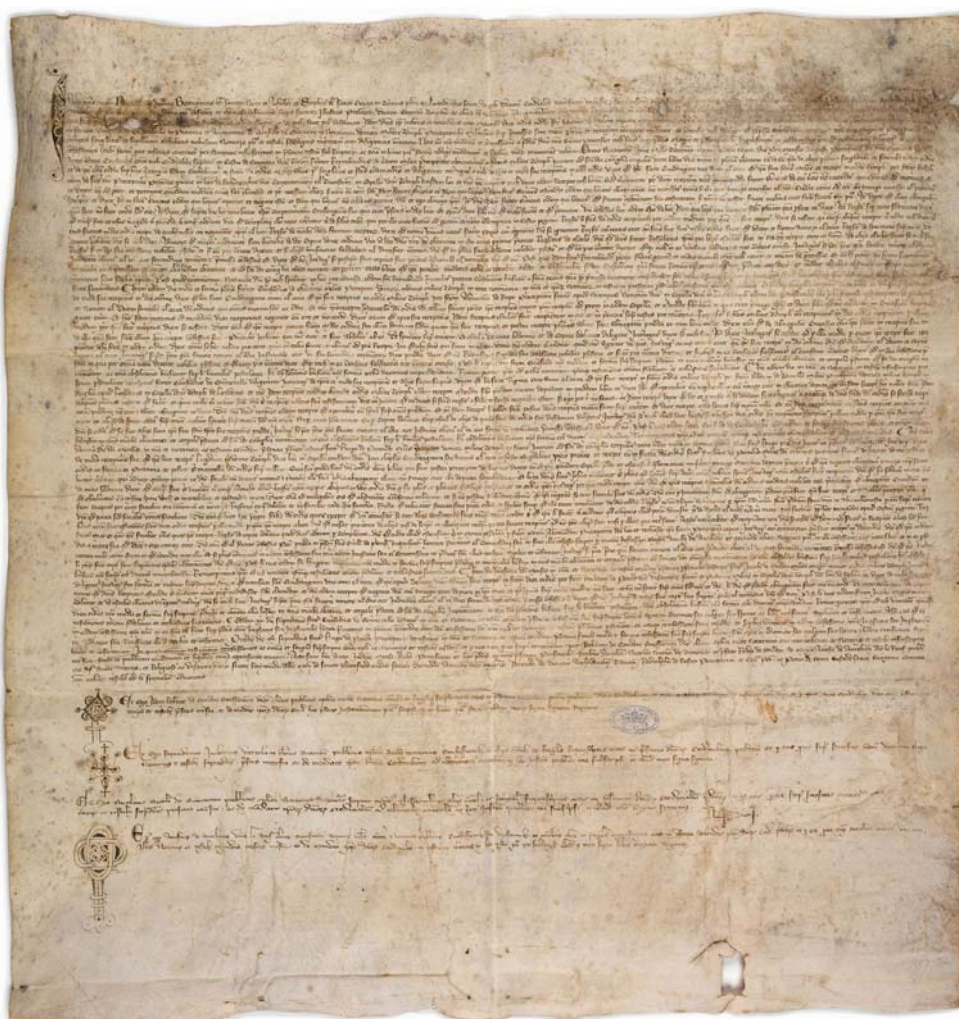

Bild av Parchment of Chinon hämtad från Vatikanens hemsida:
<http://asv.vatican.va/fr/visit/doc/zoom03.html>

Litteratur:

Frale, Barbara, "The Chinon chart. Papal absolution to the last Templar, Master Jacques de Molay." I *Journal of Medieval History*. Vol. 30 (2004) s. 109-134.

Internet (2008-01-15):

The parchment of Chinon – the absolution of pope Clement V of the leading members of the Templar order. Chinon. Diocese of Tours, 1308 August 17th-20th. <http://asv.vatican.va/en/doc/1308.htm>

Processus Contra Templarios.

<http://www.scrinium.org/scrinium/Opere.php?idProgetto=3&idOpera=20&idLingua=2>